

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	ZOBRAZOVÁNÍ ROMŮ A PRÁCE SE STEREOTYPY V DOKUMENTÁRNÍM FILMU
Autor/ka práce:	Jan Šolc
Studijní program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média Dokumentární tvorba
Typ studijního programu:	bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění: Autor vychází primárně ze své osobní zkušenosti jako pracovníka komunitního centra, což byl hlavní motiv k výběru tématu. Pozice je to bezpochyby výhodná i zavazující, jak ostatně sám vysvětluje. Cílem je vymezení stereotypů, které nemusí mít pouze negativní konotaci, jak se v práci dočteme. Dále ho zajímá motivace k natáčení. Celý výzkum slouží Janu Šolcovi jako odborné východisko k vlastní práci. Autorovi se podařilo vymezit pole zájmu, i když z hlediska odborného mohl být důslednější. Dále provedl rozsáhlý výzkum, avšak ne zcela adekvátně ho zpracoval.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Jan Šolc si vybral téma, jehož relevance v českém prostředí je neoddiskutovatelná. Schopnost naší společnosti reflektovat etnické problémy a rasismus je malá, tudíž téma vycházející od filmaře spojeného se sociální terénní praxí je zcela unikátní.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Definice tématu je jistě přínosná a zajímavá, ale některé části práce jsou poněkud nadbytečné a nedotažené. Domnívám se, že největší slabinou je právě absence odborného přístupu. Pro ilustraci například nerozumím, proč je 6.kapitola deskripce obsahu filmů působící jak převzatá z propagačních materiálů? Kapitola 7.1. je skutečně zcela nevyhovující, ukvapená a nelze takto zkratkovitá tvrzení považovat za vysvětlení autorské motivace. V tomto duchu se sice nenese většina textu, ale i přesto jde o nevhodně koncipované části, které pak celkově dobrý dojem ruší.

Logická stavba a členění práce:

V první části textu jsme důsledně provedeni všemi terminologickými úskalími, abychom pochopili, jaké významy diplomant pojmům přisuzuje, což nám v důsledku umožní se přiblížit jeho vnímání pojednané problematiky. Již samotné vymezení definice pojmu stereotyp, ačkoliv je dost stručné, je naprosto zásadní, bohužel ani v kapitole 2 Stereotyp a Romové ale není dostatečně důsledně rozvinuté a odpovědi respondentů jsou omezeny na pouhý výčet a poněkud holé konstatování. Kapitola 3 Moje výzkumná otázka, je sice plná tázání, ale místo toho aby se opírala o již existující

odbornou literaturu, inspirovala se v ní, či nějaký přístup vyvracela nebo rozvíjela, ani zde se daleko neposuneme.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu: Práce je rozsahem dostačující, formálně vyhovuje.

Práce s informačními zdroji:

Diplomant si vybral relevantní zdroje. Ty nejsou vždy využity odpovídajícím způsobem, práce selhává po stránce jejich využití.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

V textu se vyskytují překlepy a formální opomenutí, ale ta lze určitě vysvětlit nepozornou korekturou. Poněkud školometsky naivní se mi jeví různé formulace jako:

„Nyní se tedy obecně zamyslím nad stereotypem Roma v našem prostředí.“ (opsáno včetně překlepů)
Naštěstí převažují vhodnější a stylisticky úhlednější formulace v 1.os.pl.

Na druhou stranu je třeba ocenit metodu orálního výzkumu formou rozhovoru a propojení s analýzou konkrétních děl.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Bohužel jsem nucen konstatovat, že autorův potenciál nebyl zúročen. Ačkoliv jde pouze o bakalářskou práci, přesto mi připadá zpracování tématu nedostatečné. Jak rozebírám výše, nejde pouze o jazykovou a formální úroveň, ale především o obsahovou a myšlenkovou neukotvenost a nedotaženost. Jakkoliv se v podkapitolách v kapitole 7 dozvídáme řadu zajímavých postřehů a diplomant občas téměř vykročí k nějaké analýze, náhle se snad zalekne a vše ukončí. Kapitola 7.2.6 je naprosto symptomatická – ačkoliv je bezpochyby zcela upřímně míněná, jde vlastně o volně plynoucí úvahy, kterým můžeme nebo také nemusíme věřit. Argumentační základ a silná odborná ucelenost tu prostě schází. Nakonec se ukazují jako nejcennější přílohy s rozhovory.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

Jak je to vlastně s označeními Rom a cikán?

V závěrečné kapitole tvrdíte, že jste spokojený s tím, co jste se dozvěděl a že závěry jsou platné pro jiné menšiny. Nerozumím, jaké závěry přesně máte na mysli a co lze takto zevšeobecnit?

Dokážete si představit jiný způsob práce s rozhovory – jinou metodu vyhodnocení?

Doporučení práce k obhajobě:
doporučuji

Navrhovaná klasifikace: C

Datum vypracování posudku:
5.9.2023

David Čeněk

6.9.2023

Jméno oponenta práce

(datum a podpis)